

Samlad riskbild 2023 Kretslopp och vattennämnden

4 Hög 13 Medium Totalt: 16

Hög
Medium
Låg

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Sannolik	Allvarlig
3	Möjlig	Kännbar
2	Mindre sannolik	Lindrig
1	Osannolik	Försumbar

Riskområde	Risk	Konsekvensbeskrivning samt riskhantering (accepteras, reduceras eller undviks)	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Åtgärd Uppföljningsansvarig 2023
Styra, leda och följa upp (KoV)	Brister i säkerhetsskyddet kopplat till fysiskt skydd, IT- säkerhet, informationssäkerhet och personsäkerhet Riskbeskrivning Riskerna inom säkerhetsskyddsarbetet inom Kretslopp och vatten är i första hand bristande följsamhet mot gällande riktlinjer och rutiner, brister i det fysiska skyddet samt risker både tekniskt och hanteringsmässigt inom IT-området. Risk att enstaka medarbetare utsätts för yttre påverkan.	Konsekvensbeskrivning De allvarligaste konsekvenserna är negativ påverkan på kärnprocesserna inom dricksvatten, avlopp och avfall till exempel att dricksvattenleveransen inte kan upprätthållas. Riskhantering Bristerna måste åtgärdas på grund av omvärldsläget och förvaltningens samhällsviktiga uppdrag. Till internkontrollplan	4	3	12 	 Utbilda systemägare om uppdrag och ansvar Mattias Lysell
						 Löpande uppföljning av säkerhetsskyddsåtgärder i förvaltningens säkerhetsskyddsplan Helena Hallagård, Mattias Lysell
						 Omvärldsbevakning av rådande säkerhetsläge och uppdatering av säkerhetsskyddsanalyser med hänsyn till detsamma Helena Hallagård
						 Vidareutveckla tekniken inom IT samt fysiskt skydd Mattias Lysell
	Risk för brister i kontinuitets- och krisberedskapsarbetet Riskbeskrivning Risk för att kontinuitetsplaner inte finns i tillräcklig omfattning för att kunna säkerställa kärnverksamheterna.	Konsekvensbeskrivning Hanteringen av kriser blir inte effektiva och kan leda till allvarliga störningar i kärnprocesserna. Riskhantering Bristerna måste åtgärdas pga omvärldsläget och förvaltningens samhällsviktiga uppdrag.	4	3	12 	 Utbildnings- och övningsplan Mattias Lysell
						 Kontinuitetsplaner ska finnas för att kunna säkerställa kärnverksamheterna Samtliga AC

Riskområde	Risk	Konsekvensbeskrivning samt riskhantering (accepteras, reduceras eller undviks)	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Åtgärd Uppföljningsansvarig 2023
	Risk för oegentligheter genom jäv, mutor, otillbörlig påverkan mm Riskbeskrivning Risk för bristande kunskap om eller respekt för lagstiftning och styrande dokument. Risk att förvaltningen brister i att arbeta förebyggande mot oegentligheter då ansvarsfördelning saknas. De styrande dokument som finns är inte tillräckligt omfattande eller kända av medarbetarna. Ett förbättringsområde för nämnden är att identifiera vilka risker för oegentligheter som finns i verksamheten och identifiera i vilka områden riskerna finns.	Konsekvensbeskrivning Bristande kunskap eller respekt för policy mot mutor och jäv eller utnyttjande av beroendeställning kan leda till oegentligheter som kan orsaka förvaltningen ekonomisk skada. Avsaknad av förutsättningar för att hantera oegentligheter, och därmed också risken för förtroendeskada. Förtroendeskadligt även vid små belopp. Riskhantering Förvaltningen behöver arbeta mer systematiskt med att förebygga oegentligheter.	2	4	6	▶ Ta fram en handlingsplan utifrån revisionens granskning 2021 Lars Lindberg, Karolina Engman — Dialog om risk för oegentligheter på avdelningsnivå Karolina Engman
	Bristande riskhantering och kontroll Riskbeskrivning Risk att förvaltningens arbete med riskhantering och intern kontroll inte är tillräckligt effektivt och att verksamheten missar viktiga avvikelser.	Konsekvensbeskrivning Dålig intern kontroll och styrning kan leda till att vi missar viktiga avvikelser och andra indikationer på att något är fel i våra processer. Riskhantering Förvaltningen behöver arbeta mer systematiskt med riskanalyser och kontroller	3	3	9	— Framtagande av riskanalys inför verksamhetsplanering 2024, samtliga AC och EC Karolina Engman

Riskområde	Risk	Konsekvensbeskrivning samt riskhantering (accepteras, reduceras eller undviks)	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Åtgärd
	Bristande ekonomisk prognossäkerhet Riskbeskrivning Stadsrevisionen rekommenderar nämnden att genomföra åtgärder för att förbättra prognossäkerheten.	Konsekvensbeskrivning Osäkerhet i prognoser kan leda till ekonomiska problem. Riskhantering Förvaltningen behöver ha bättre kontroll över prognosprocessen.	3	3	9	Uppföljningsansvarig 2023 ▶ Anställning av investeringscontroller ▶ Avstämning mellan controllers och chefer för förbättrade driftsprognoser Uppföljningsansvarig 2023 Christer Bergman — Nytt kundfaktureringsystem Uppföljningsansvarig 2023 Christer Bergman ▶ Ny ekonomimodell

Grunduppdrag (KoV)	Risk att ansvaret för insamling av förpackningar samt obligatorisk matavfallsinsamling ej är omhändertaget till 1 jan 2024 Riskbeskrivning Från 1 jan 2024 tar förvaltningen över ansvaret för befintlig insamling av förpackningar från hushåll. Samtidigt införs även krav på obligatorisk matavfallsinsamling. Förvaltningen inför obligatoriet för flerbostadshus och verksamheter och behöver få dispens för villahushåll. Risk att förvaltningen inte klarar av den stora och relativt snabba omställningen som krävs, både vad gäller personal och ekonomi. Risk att det nya uppdraget inte kommer att kunna utföras i tid. Risk att det nya uppdraget kommer att vara kostsamt och att andra delar av avfallsverksamheten får stå tillbaka.	Konsekvensbeskrivning Brister i utförande och service och ej uppfyllnad av lagstiftning. Högre oplanerade kostnader som gör att andra avfallsverksamheter får stå tillbaka. Riskhantering Förvaltningen bör analysera genomförandeprocessen för att se vilka de största riskerna är att det inte ska gå att genomföra den utökade insamlingen. Till internkontrollplan 2023	3	3		 Utredning och införandeplan Hilda Kraamer
-------------------------------	--	---	----------	----------	---	--

Risk att material inte kan levereras eller att priserna ökar markant Ansvarig Hilda Kraamer, Fredrik Torstensson, Josefin Lundberg Abrahamsson, Anna Lanne Davidson Riskbeskrivning Risk att oroligt säkerhetsläge, inflation och osäkra leveranser ger störningar i leveranskedjor och konkurrens om material eller/höjda priser. Risk att kemikalier, rör, ledningsmaterial och så vidare inte kan levereras eller att priserna ökar markant på grund av brist hos leverantörer.	Konsekvensbeskrivning Bristande drift och underhåll inom både VA och avfall, t.ex. tidsförskjutningar, ökade kostnader, påverkad kvalitets- och miljönivå. Se även konsekvenser i risken om oförmåga att genomföra projekt. Brist på material som i sin tur leder till ökade kostnader kommer påverka utfallet negativt. Svårt att prognostisera. Riskhantering Risken bör följas upp och åtgärder vidtas för att minimera följderna av materialbrist och/eller kraftigt ökade priser.	3	3	9	Ökad lagerhållning Fredrik Torstensson Kartlägga kritiska delar för eventuell utökad lagerhållning Fredrik Torstensson
Risk att förvaltningen saknar förmåga att genomföra de budgeterade investerings- och reinvesteringsprojekt Riskbeskrivning Denna risk kan uppstå på grund av brist på bemanning med fackkompetens, brist på entreprenörer och material samt tidsförskjutna detaljplaner	Konsekvensbeskrivning Mål i de långsiktiga planerna uppnås inte. Konsekvenser är fortsatt bristande leveranssäkerhet, ökat läckage av dricksvatten, längre tid innan vi uppnår miljökvalitetsnormerna och påverkan på badvattenkvaliteten i Göteborg. Stora kostnader som inte har budgeterats. Behov av omställning av personal och andra resurser.	4	3	12	Förbättrad organisation och arbetssätt samt personalförstärkning Anna Lanne Davidson

	Bristfällig kontroll över kostnader för avloppsrening på grund av otydlig organisation kring huvudmannaskap Riskbeskrivning Revisionen bedömer att den otydliga ansvarsfördelningen i staden påverkar nämndens möjlighet att utöva huvudmannaskapet och beställarrollen. Risken är att KVN inte har möjlighet att påverka kostnader och prognoser på grund av bristfällig insyn och kontroll över verksamheten. Konsekvensbeskrivning Utebliven eller missvisande kontroll av externa utförare av kommunal verksamhet inom avloppsrening kan leda till felaktiga prognoser för kostnader och i förlängningen drabba enskild i form av höga taxor. Riskhantering Ansvarsfördelningen avseende huvudmannaskapet och beställarrollen för VA-verksamheten i staden som det uttrycks i reglemente och övriga styrdokument är otydlig och överlappande. Lagen om allmänna vattentjänster har, enligt revisionen, inte beaktats tillräckligt vid organisationen av VA-verksamheten och i de styrande dokumenten. Revisionen bedömde att systemet för styrning och uppföljning avseende uppdraget som huvudman och beställare av avloppshantering inte är tillräckligt. KVN har rollen som beställare till Gryaab, men inget avtal, kravbild eller tilldelningsbeslut finns att utgå ifrån. Det finns inte heller något formellt forum för KVN att utöva huvudmannaskapet och beställarrollen.	3	3	9	Dokumentera och avtala kring uppdraget extern utförare inom avloppshantering. Fredrik Torstensson, Anna Lanne Davidson <i>Förslag på åtgärder från revisionen</i> >uppmärksamma kommunstyrelsen på den otydliga ansvarsfördelningen för VA-verksamheten. >KVN som beställare tar fram och dokumenterar de krav som nämnden har på avloppsreningen och ordnar ett ramverk för styrning och uppföljning av uppdraget. > upprätta ett system för styrning, uppföljning och kontroll avseende avloppshantering som omfattar kraven på leverantörens tjänster samt har sin utgångspunkt i lagen om allmänna vattentjänster.
--	---	---	---	---	--

Utvecklings- arbete (KoV)	Bristande kompetensförsörjning på lång sikt Riskbeskrivning Risk att förvaltningen inte ser tillräckligt långsiktigt på kompetensförsörjningen och att det blir allt svårare att rekrytera personal med rätt kompetens.	Konsekvensbeskrivning Svårt att rekrytera personal med rätt kompetens. Vi får anlita konsulter i allt högre grad och har inte kompetensen in-house. Riskhantering Förvaltningen tar fram personalförsörjningsplaner och följer upp utvecklingen regelbundet.	4	3	12 	— Avdelningsvisa personalförsörjningsplaner som sträcker sig 3–5 år framåt
Stödprocesser, rätt förutsättningar för genomförande (KoV)	Risk att förvaltningen inte har rätt/tillräcklig kompetens för att genomföra sina uppdrag Riskbeskrivning Svårt att rekrytera, behålla och utveckla personal/nyckelkompetens. Det råder brist på vissa yrkeskategorier och kompetens. Rekrytering är fortsatt ett prioriterat område de kommande åren eftersom förvaltningen kommer att behöva anställa fler för att kunna lösa sitt uppdrag. Det krävs stora insatser med introduktion av nya medarbetare.	Konsekvensbeskrivning Förvaltningen kan få svårt att bemanna nyckelroller, vilket kan påverka viktiga processer och även arbetsmiljön negativt. Risk att förvaltningen anställer personal med fel kompetens i förhållande till behov. Förvaltningen har svårt att behålla personer med nyckelkompetens. Riskhantering Förvaltningen tar fram kompetensförsörjningsplaner och följer utvecklingen löpande. Förvaltningen arbetar med introduktion och vidareutveckling av medarbetare.	2	3	6 	 Ta fram och genomför en kompetensförsörjningsplan Lars Lindberg, Karolina Engman

	Brister i personuppgiftsbehandling i nya IT-system och digitala verktyg Riskbeskrivning Risk att dataskyddsarbetet inte tas med i beräkningen vid införande och upphandling av nya IT-system. Risk att konsekvensbedömningar inte görs vid behandling av personuppgifter och att det saknas en handlingsplan och rutiner för arbetet. Risk att personuppgiftsbehandlingar inte regleras i avtal om nya IT-system och därmed finns det inget sätt att styra leverantörens hantering av personuppgifterna	Konsekvensbeskrivning Att personuppgifter behandlas felaktigt för att man inte har gjort en korrekt konsekvensbedömning. Personuppgiftsbehandlingar tas inte med i avtal om nya IT-system och därmed finns det inget sätt att styra leverantörens hantering av personuppgifterna, vilket kan leda till men för både enskild och förvaltningen. Riskhantering Förvaltningen ser allvarligt på risker att personuppgiftsbehandlingar sker på fel sätt och vidtar åtgärder på flera områden.	3	3	9	 Ta fram dokumenterad anskaffningsprocess för att säkerställa följsamhet mot GDPR, inklusive styrande dokument och avvikelshantering Mattias Lysell, Ola Stenman — Genomför kartläggning över IT-system och digitala verktyg som används för att se vilka behov av konsekvensbedömningar som saknas Mattias Lysell, Ola Stenman — Kontrollera personuppgiftsbehandlingar mot höga risker. Identifiera saknade konsekvensbedömningar och ta fram en handlingsplan. Mattias Lysell, Ola Stenman
--	---	---	---	---	---	---

Risk att myndighetsbeslut beviljas på felaktig grund	Riskbeskrivning Risk att förvaltningens myndighetsutövning och handläggning av ärenden brister och att medarbetare inte känner till sitt uppdrag som kommunal tjänsteman. Risk att beslut inte är dokumenterade eller fattas på rätt sätt enligt de lagar som styr vår verksamhet. Handläggningen går inte att följa eller kontrollera om dokumentation saknas. Risk att vi inte följer de lagar som styr vår verksamhet.	Konsekvensbeskrivning Enskild kan lida skada vid felaktig handläggning. Bristande rättssäkerhet. Att förvaltningen och enskilda lider ekonomisk skada. Att förtroendet för förvaltningen skadas. Riskhantering Processkartläggning av förvaltningens myndighetsutövning ska mynna ut i styrande dokument för bättre hantering. Kan undvikas genom egenkontroller.	3	2	6	 Processkartläggning av förvaltningens myndighetsutövning Karolina Engman Ta fram och implementera styrande dokument inklusive avvikelshantering Karolina Engman
Brister i dokumentation av upphandlingar	Riskbeskrivning Risk att upphandlingar inte dokumenteras på rätt sätt enligt lagkrav och förvaltningens styrande dokument. Bristande dokumentation försvårar uppföljning. Risk att handlingar försvinner eller lämnas ut på fel sätt. Risk att den egenkontroll som ska göras av upphandlingar inte görs alls brister.	Konsekvensbeskrivning Förvaltningen kan lida ekonomisk skada om handlingar saknas och upphandlingen inte kan följas upp. Förtroendet för förvaltningen kan skadas. Riskhantering Förvaltningen gör löpande kontroller av upphandlingar och dokumentationen kring inköp och upphandling.	3	2	6	 Löpande kontroller av dokumentationen kring upphandlingar Babak Elahinia, Anneli Linde

Brister kring direktupphandlingar	Riskbeskrivning Risk att direktupphandlingar sker trots att beloppsgränsen har överskridits. Bristfällig dokumentation och rapportering till inköpssamordnare gör uppföljning svår. Förvaltningen kan komma att använda leverantörer som inte är godkända.	Konsekvensbeskrivning Om direktupphandlingar görs på ett felaktigt sätt kan förvaltningen lida både förtroende- och ekonomisk skada. När rapportering inte sker till inköpssamordnare går det inte att följa upp belopp, förfarande, leverantörer osv. Riskhantering Inküpssamordnare gör kontroller under året. Behovet av riktade utbildningar finns kvar. Alla med behörighet ska gå utbildning för att få behålla behörigheten.	2	3	6	 Riktade utbildningar till medarbetare vid behov Mattias Lysell Alla med behörighet i Proceedo måste gå utbildning för att behålla behörighet Mattias Lysell
Brister i säkerhetsloggning i IT-system	Riskbeskrivning Risk att loggning inte sker på rätt sätt och inte hanteras utifrån behov och relevans.	Konsekvensbeskrivning Konsekvens att man inte kan följa upp säkerhetssystem eller säkerställa att de fungerar som de ska om loggningen inte sparas eller hanteras rätt. Riskhantering Behöver åtgärdas för att säkerställa rätt hantering.	2	3	6	 Utveckla och säkerställa behörighetshandling i samband med införande av nya system Karolina Engman, Mats Göransson Samtliga systemägare